

Кафедра комп'ютерної інженерії та
інформаційних технологій

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	CE112 Вступ до кібербезпеки Introduction to Cybersecurity
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Семестр	1 семестр
Факультет / відділення	Кафедра комп'ютерної інженерії та інформаційних технологій
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована вивчення основної концепції кібербезпеки, на формування уявлення про методи моніторингу, виявлення, аналізу і нейтралізації кібератак, забезпечення захисту інформаційних ресурсів, комплекс вимог до системи забезпечення кібербезпеки, стандарти кібербезпеки; механізми авторизації, аутентифікації та акаунтінгу; принципів безпеки віртуальних локальних мереж; систем виявлення атак та запобігання вторгненням.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=12
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Заболотній Сергій Васильович, професор канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: zabolotnii.serhii@csbc.edu.ua
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/ce.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати з інформацією, у тому числі у глобальних комп'ютерних мережах.

Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність забезпечувати захист інформації в комп'ютерних системах та мережах з метою реалізації встановленої політики інформаційної безпеки. Здатність системно адмініструвати, використовувати, адаптувати та експлуатувати наявні інформаційні технології та системи. Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів.
Перелік програмних результатів навчання	Вміти застосовувати знання для формулювання і розв'язування технічних задач спеціальності, використовуючи методи, що є найбільш придатними для досягнення поставлених цілей. Вміти застосовувати знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення і правил експлуатації апаратних та програмних засобів комп'ютерної інженерії для вирішення технічних задач у професійній діяльності.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Словесні (інформаційна, самостійна робота з джерелами інформації, науково-популярна розповідь); Наочні (презентаційні повідомлення) Практичні (лабораторні роботи); Інтерактивні методи (дистанційні консультації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Вступ. Концепції кібербезпеки.	Основні питання та визначення кібербезпеки. Сучасні кіберзагрози, їх класифікація. Поняття інформаційного ресурсу (ІР), типи. Огляд засобів хакінгу. Аналіз шкідливого ПЗ. Нейтралізація загроз. Основні вразливі місця комп'ютерних систем.

Тема 2. Кібератаки. Вразливості системи безпеки IP.	Поняття кібератаки. Види, запобігання. Аналіз кібератаки. Вразливості системи безпеки, типи. Методики пошуку вразливостей.
Тема 3. Забезпечення Конфіденційності, цілісності та доступності IP.	Типи порушників у сфері кібербезпеки. Правові проблеми кібербезпеки. Поняття про хешування даних. Кібервійни. Кіберпростір як аспект війни.
Тема 4. Авторизація, аутентифікація та акаунтинг.	Поняття ідентифікації, аутентифікації. Процедура авторизації. Схеми та процедури простої та двофакторної аутентифікації.
Тема 5. Забезпечення безпеки мережевих пристроїв.	Захист доступу до пристроїв. Призначення адміністративних ролей. Моніторинг та керування пристроями. Використання автоматичних функцій для забезпечення безпеки пристроїв. Захист площини керування.
Тема 6. Системи контролю доступом.	Поняття контролю доступу. Налаштування систем контролю доступу. Технології міжмережевих екранів, зональні мережеві екрани.
Тема 7. Виявлення та запобігання вторгнень.	Системи виявлення та запобігання вторгнень. Технології IPS та IDS. Сигнатури IPS та IDS, впровадження.
Тема 8. Методи проникнення.	Соціальна інженерія. Методи зламу. Фішинг. Використання вразливостей.
Тема 9. Аудит безпеки.	Методи та засоби проведення аудиту безпеки. Сучасні методики аудиту.
Тема 10. Шкідливе програмне забезпечення.	Типи шкідливого програмного забезпечення: шпигунські програми, рекламне програмне забезпечення, боти, програми-вимагачі, псевдоантивіруси, руткіти, віруси. Симптоми шкідливого програмного забезпечення. Захист IP від руйнівних впливів. Пристрої безпеки.
Політика дисципліни	

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання організується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (залік)

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання практичних робіт № 1,2,3,5,6 по 5 балів	30
Виконання практичних робіт № 7,8 по 10 балів	20
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	20
Презентація	15
Індивідуальні практичні завдання	15
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті

B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Cyber Security for Cyber Physical Systems / Saqib Ali, Taiseera Al Balushi, Zia Nadir, Omar Khadeer Hussain. – Cham, Switzerland : Springer, 2018. – 174 p.
2. Інформаційна безпека держави: навчальний посібник/ В.І. Гур'єв, Д.Б. Мехед, Ю.М. Ткач, І.В. Фірсова. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2018. – 166 с.
3. Методи і алгоритми захисту інформаційних ресурсів комп'ютерних систем: навчальний посібник / В. М. Джулій, Ю. П. Кльоц, І. В. Муляр, В. М. Чешун. – Хмельницький: ХмНУ, 2020. – 196 с.
4. Бурячок В. Л. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби : підручник / В. Л. Бурячок, Г. М. Гулак, В. Б. Толубкл. – Львів : Магнолія, 2020. – 448 с.

Додаткова

1. Грищук Р.В. Основи кібернетичної безпеки: Монографія / Р.В. Грищук, Ю.Г. Даник; ред. Ю.Г. Данника. – Житомир: ЖНАЕУ, 2016. 636 с.
2. Коженевський С.Р. Термінологічний довідник з питань захисту інформації / С.Р. Коженевський, Г.В. Кузнецов, В.О. Хорошко, Д.В. Чирков. – К.: ДУІКТ, 2007. – 382 с.
3. Корченко А. О. Банківська безпека. / А. О. Корченко, Л. М. Скачек, В. О. Хорошко. – К. : ПВП «Задруга». – 2014. – 185 с.
4. Ластівка Г. І. Технічний захист інформації в інформаційних та телекомунікаційних системах: Навчальний посібник / Г. І. Ластівка, П. М. Шпатар – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. - 252 с.
5. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
6. Рибальський О.В. Основи інформаційної безпеки. Підручник для курсантів ВНЗ МВС України / Рибальський О.В., Смаглюк В.М., Хахановський В.Г. – К.: НАВС, 2013. – 255 с.
7. Тарнавський Ю. А. Технології захисту інформації: підручник / Ю.А. Тарнавський. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с.

8. Федун І. В. Основи теорії надійності та контролю якості виробів електронної техніки: Лабораторний практикум. – Вінниця: ВДТУ, 2003. – 71 с.
9. Хорошко В. О.М. Проектування комплексних систем захисту інформації. Підручник / В. О. Хорошко, І. М. Павлов, Ю. Я. Бобало, В. Б. Дудикевич, І. Р. Опірський, Л. Т. Пархуць. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 320 с.
10. Security and Privacy in Internet of Things (IoTs): Models, Algorithms, and Implementations / Edited by Fei Hu. – Taylor & Francis Group, 2016. – 564 p.